

REFERAT Handicaprådet 2014-2017 d. 09-12-2014

Mødedato Tirsdag d. 09. december 2014 kl. 00:00

Mødested Mødelokale A, Ullasvej 23, Rønne

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Revidering af tilskudsreglerne.....	5
Rapport fra anmeldt tilsynsbesøg på Midtpunktet og Vestergade 2014.....	8
Rapport uanmeldt tilsyn Rehabiliteringscenter Sønderbo 2014.....	11
Retningslinjer for tilbagemelding om magtanvendelse på børne- og skoleområdet.....	14
Socialstyrelsens netværk for handicapråd - evaluering af.....	19
Gensidig orientering til og fra medlemmer samt sekretariatet.....	21
Eventuelt.....	23

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Åbent punkt

1 Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

27.69.48P35-0005

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Handicaprådet	09-12-2014	1	

Fraværende

Morten Rasmussen i stedet er suppleant Jørn Kofoed indkaldt.

Vibeke Ambrosen i stedet er suppleant Lis Schou indkaldt.

Karin Lerche Jaqué og suppleant Steen Kofoed.

Bente Helms forlod mødet kl. 16.30 under behandling af punkt 7.

Bemærkninger til dagsordenen

Bjarne Westerdahl, formand for Folkeoplysningsudvalget og Rebekka Høeg Boye Kjempff, fritids- og idrætskonsulent deltager under behandling af punkt 2) Revidering af tilskudsregler.

Punkt 2: Revidering af tilskudsreglerne

Bilag

Tilskudsregler folkeoplysning

Åbent punkt

2 Revidering af tilskudsreglerne

18.15.00S49-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Folkeoplysningsudvalget	21-10-2014	4	
Handicaprådet	11-11-2014	2	
Handicaprådet	09-12-2014	2	

Hvem beslutter

Folkeoplysningsudvalget beslutter

Resumé

Revidering af de nuværende tilskudsregler for folkeoplysningen.

Indstilling og beslutning

Administrationen i fritid og kultur indstiller til, at

- Der nedsættes en arbejdsgruppe til at revidere og lave et nyt forslag til tilskudsreglerne bestående af
  1. person fra øvrige børne- og ungdomsforeninger
  1. person fra idrætten
  1. person fra aftenskolerne
  2. personer fra administrationen (Rebekka Kjempff og Vivian Højegaard)

Folkeoplysningsudvalget den 21. oktober 2014:

Indstillingen er godkendt idet formanden tiltræder arbejdsgruppen bestående af:

Bjarne Westerdahl

Finn Kofoed

Ole Dreyer

Inge Munch

Vivian Højegaard

Rebekka Kjempff

Tilskudsreglerne vedr. lokaletilskud rettes til i de nuværende tilskudsregler og bliver gældende pr. 1/1-2015.

Revidering af de resterende tilskudsregler som arbejdsgruppen er nedsat til at se på - bliver gældende pr. 1/1-2016.

Sagsfremstilling

Der skal revideres i de nuværende tilskudsregler for folkeoplysningen, både for at sikre at de understøtter Bornholms Regionskommunes strategi indenfor fritid og idræt og med baggrund i de ændrede tilskudsprocenter i forbindelse med rammebesparelsen 2015-2017.

Der skal nedsættes en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra foreningslivet og administrationen som skal gennemgå de nuværende tilskudsregler og lave et nyt forslag til tilskudsregler. Der skal tilsikres at folkeoplysningsloven overholdes og at tilskudsreglerne er i tråd med strategien for fritid og idræt på Bornholm. Desuden er der et ønske fra Fritid og Kulturudvalgets side om at se på en mulig forenkling af reglerne.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Supplerende sagsfremstilling og/eller administrativ tilføjelse

Til Handicaprådet, den 11. november 2014:

Folkeoplysningsudvalget behandlede tilskudsreglerne i deres møde den 21. oktober 2014 og fremsender revidering af tilskudsreglerne til orientering for Handicaprådet.

Fritids- og Kulturudvalgets behandling i sit møde den 29. oktober 2014.

Servicedirektøren indstiller:

- til Fritids- og Kulturudvalget på baggrund af Idrætsrådets høringssvar, at Folkeoplysningsudvalgets indstilling af 15. september 2014 godkendes.

Fritids- og Kulturudvalget, den 29. oktober 2014:

Indstilling godkendt. Takstbetalingen vedr. vådhallerne vurderes i forbindelse med arbejde med lokaletilskudsreglerne.

Rene Danielsson kan ikke medvirke, da det ødelægger det forebyggende arbejde på børneområdet.

Carl Ilsøe kan ikke medvirke, da han mener at udgangspunktet skal være lovens minimum.

Det indstilles til Handicaprådet

- at der udarbejdes og fremsendes et egentlig høringssvar på de ændrede tilskudsregler

Handicaprådet, den 11. november 2014:

Udsat.

Handicaprådet, den 9. december 2014:

Bjarne Westerdahl gav i mødet en orientering om tilskudsreglerne og baggrunden for revideringen af disse. Handicaprådet ser frem til det reviderede forslag og konkret høring heraf i Rådet.

Punkt 3: Rapport fra anmeldt tilsynsbesøg på Midtpunktet og Vestergade 2014

Bilag

Tilsynsrapport Midtpunktet 2014

Tilsynsrapport Vestergade 2014

Åbent punkt

3 Rapport fra anmeldt tilsynsbesøg på Midtpunktet og Vestergade 2014

27.12.16K09-0131

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	24-11-2014	16	
Handicaprådet	09-12-2014	3	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Jfr. lov om retssikkerhed og administration § 16 har Kommunalbestyrelsen pligt til at føre tilsyn med, hvordan de kommunale opgaver skal løses, jf. § 15. Tilsynet omfatter både indholdet af tilbuddene og den måde, opgaverne udføres på. De generelle tilsynsbestemmelser i Retssikkerhedsloven suppleres af Servicelovens bestemmelser om tilsyn.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller til Social- og Sundhedsudvalget

- at rapporten sendes i høring i Handicaprådet og i Ældrerådet

Social- og Sundhedsudvalget, den 24. november 2014:

Sendes i høring i Handicaprådet og i Ældrerådet.

Sagsfremstilling

Tilsynsenheden for voksenområdet har aflagt anmeldte tilsynsbesøg på dagtilbuddene Midtpunktet den 27. oktober 2014 og Vestergade den 30. oktober 2014. Der er foretaget en fysisk gennemgang af tilbuddene, samt gennemført interview med brugerrepræsentanter, personale samt leder. Tilsynet har berørt nedenstående hovedtemaer, og der er efterfølgende udarbejdet en rapport.

Hovedtemaerne i tilsynet:

- Tilbuddets fysiske standard
- Samarbejde/kommunikation
- Tilbuddets ydelser og deres udførelse
- Administration, egenbetaling m.m.
- Magtanvendelser/omsorgspligt

- Tilbuddets personalepolitik m.m.
- Tilbuddets personaleplanlægning
- Værdigrundlag, servicedeklaration, udvikling
- Øvrige, herunder administration af evt. medicin

Samlet indtryk af tilbuddene:

Midtpunktet

Det er Tilsynets opfattelse, at der er mange gode og aktiverende tilbud på Midtpunktet. Der gennemføres en del kurser for brugerne, og muligheden for at deltage i en aktivitet, som man interesserer sig for, er stor. Det er således Tilsynets opfattelse, at Midtpunktet lever op til de forventninger, som kommunalbestyrelsen kan have til et aktivitets- og samværstilbud efter servicelovens § 104, og at brugerne af Midtpunktet får et godt tilbud hvor brugerinddragelsen vægtes højt.

Der er i forbindelse med tilsynet 2014 ikke givet anbefalinger.

Vestergade

Det er Tilsynets opfattelse, at brugerne af Værestedet Vestergade har et godt tilbud, som de i høj grad selv er med til at definere indholdet i de aktiviteter, som der foregår. Der er en høj grad af brugerinvolvering, og der tages i stor grad hensyn til den enkeltes ønsker og formåen. Værestedet Vestergade leverer således de ydelser, som kommunalbestyrelsen kan forvente af et § 104-tilbud efter serviceloven.

Der er i forbindelse med tilsynet 2014 ikke givet anbefalinger.

Økonomiske konsekvenser

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Til høring i Handicaprådet den 9. december 2014.

Handicaprådet, den 9. december 2014:

Tager med tilfredshed rapporten til efterretning.

Punkt 4: Rapport uanmeldt tilsyn Rehabiliteringscenter Sønderbo 2014

Bilag

Tilsynsrapport Sønderbo 2014

Åbent punkt

4 Rapport uanmeldt tilsyn Rehabiliteringscenter Sønderbo 2014

27.12.16K09-0132

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	24-11-2014	17	
Handicaprådet	09-12-2014	4	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Jfr. lov om retssikkerhed og administration § 16 har kommunalbestyrelsen pligt til at føre tilsyn med, hvordan de kommunale opgaver skal løses, jf. § 15. Tilsynet omfatter både indholdet af tilbuddene og den måde, opgaverne udføres på. De generelle tilsynsbestemmelser i Retssikkerhedsloven suppleres af servicelovens bestemmelser om tilsyn.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller til Social- og Sundhedsudvalget

- at rapporten sendes i høring i Ældrerådet og i Handicaprådet

Social- og Sundhedsudvalget, den 24. november 2014:

Sendes i høring i Ældrerådet og i Handicaprådet.

Sagsfremstilling

Det kommunale tilsyn har den 23. oktober 2014, aflagt uanmeldt tilsynsbesøg på Rehabiliteringscenter Sønderbo.

Tilsynet indbefatter:

Beboernes generelle oplevelse af at bo på stedet, den hverdag der skabes for borgerne, den hjælp der ydes, forplejningen og de kulturelle og sociale aktiviteter.

I forhold til medarbejderne, om der findes let tilgængelige instrukser, som klart beskriver medarbejdergrupperes ansvar og kompetenceområder, oplæring af nyt personale og herunder de forskellige forhold omkring omsorgen for de særligt svage borgere samt håndteringen af magtanvendelser.

I forhold til ledelsen og de ledelsesmæssige ansvarsområder, den interne organisering af stedets driftsopgaver; opfølgning på tidligere tilsyn, personaleforhold, sygdom, det løbende arbejde med instrukser, sikring af reglerne vedr. magtanvendelse og herunder borgernes retssikkerhed, egenkontrol samt kvalitetsudvikling og medarbejderudvikling.

Kommunikationen mellem medarbejdere og borgerne/pårørende og internt mellem medarbejderne og i forhold til ledelsen indgår ligeledes i tilsynet. Tilsynsrapporterne lægges ud på Tilbudsportalen.

Samlet indtryk

Det er Tilsynets indtryk, at Sønderbo er fundet på plads i rollen som rehabiliteringscenter. Der kommer mange borgere med komplekse sygeplejefaglige problemstillinger, og så vidt Tilsynet kan vurdere, løses opgaven godt. Der igangsættes aktiviteter for borgerne, og der er mulighed for ture ud af huset. Borgerne er tilfredse med tilbuddet, dog er der visse udfordringer omkring det fysiske indtryk af Sønderbo (indretning af borgernes værelser og punkterede ruder), som kan og bør forbedres.

Der er i forbindelse med tilsynet givet 2 anbefalinger:

- Tilsynet anbefaler, at teamleder drøfter renoivering/udskiftning af punkterede ruder først og fremmest i stuerne, men også for Sønderbo som helhed, og at dette arbejde indarbejdes i renoiveringsplanen for Sønderbo.
- Tilsynet anbefaler, at teamleder af hygiejnemæssige hensyn drøfter den mangelfulde rengøring med rengøringsledelsen.

Økonomiske konsekvenser

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Til høring i Handicaprådet, den 9. december 2014.

Handicaprådet, den 9. december 2014:
Taget til efterretning.

Punkt 5: Retningslinjer for tilbagemelding om magtanvendelse på børne- og skoleområdet

Åbent punkt

5 Retningslinjer for tilbagemelding om magtanvendelse på børne- og skoleområdet

17.00.01P00-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Børne- og Skoleudvalget	28-10-2014	3	
Kommunalbestyrelsen	20-11-2014	9	
Handicaprådet	09-12-2014	5	

Hvem beslutter

Børne- og Skoleudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

De senere års målrettede (og lovfastsatte) arbejde med magtanvendelser på voksenområdet, og den generelle samfundsdebat om magtanvendelser overfor børn og unge har givet anledning til et administrativt serviceeftersyn af de generelle retningslinjer for magtanvendelse på hele børne- og ungeområdet. Serviceeftersynet har givet anledning til en revision af de hidtidige procedurer.

Indstilling og beslutning

Servicechefen indstiller,
at procedurerne tages til efterretning

Børne- og Skoleudvalget, den 28. oktober 2014:

Taget til efterretning og fremsendes til Kommunalbestyrelsens orientering.

Kommunalbestyrelsen, den 20. november 2014:

Taget til efterretning

Sagsfremstilling

De senere års målrettede (og lovfastsatte) arbejde med magtanvendelser på voksenområdet, og den generelle samfundsdebat om magtanvendelser overfor børn og unge har givet anledning til et administrativt serviceeftersyn af de generelle retningslinjer for magtanvendelse på hele børne- og ungeområdet. Serviceeftersynet har givet anledning til en revision af de hidtidige procedurer.

Hvad er magtanvendelse?

- 1) Tilladt fysisk magtanvendelse i en situation hvor personalet fastholder et barn eller ung for at afværge, at barnet eller den unge øver vold mod sig selv eller andre eller ødelægger eller beskadiger ting.
- 2) Tilladt fysisk magtanvendelse ved guidning, det vil sige at personalet lægger hånden på skulderen af barnet eller den unge og fører vedkommende væk fra et konfliktområde
- 3) Ikke tilladt fysisk magtanvendelse er situationer, der ikke falder ind under pkt. 1 og 2 ovenfor eller bestemmelserne om nødværge i straffelovens § 13.

Hvad siger loven?

Førskoleområdet: Dagtilbudsloven forholder sig ikke til brug af magtanvendelser og dermed heller ikke til registrering og opfølgning. Børn i førskolealderen er således omfattet af de generelle bestemmelser i Grundloven, Straffeloven, Forældreansvarsloven, Sundhedsloven og Folkeskoleloven.

Børn og unge anbragt uden for hjemmet: Servicelovens kapitel 24 omhandler magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten overfor børn og unge anbragt i døgnophold (institutioner og plejefamilier). Servicelovens kapitel om magtanvendelse er sammen med ovennævnte generelle lovgivning rammen omkring "Bekendtgørelse om magtanvendelse over for børn og ungen anbragt udenfor hjemmet", der igen er grundlaget for Center for Børn og Families arbejde med magtanvendelser. Det fremgår af bekendtgørelsens § 2, at: Fysisk magtanvendelse i form af, at barnet eller den unge fastholdes, eller føres til et andet opholdsrum, er tilladt, hvis:

- 1) barnet eller den unge udviser en sådan adfærd, at fortsat ophold i fællesskabet er uforsvarligt
- eller
- 2) barnet eller den unge derved forhindres i at skade sig selv eller andre.

Magtanvendelse skal afpasses efter forholdene i den enkelte situation og må ikke gå ud over det strengt nødvendige. Magtanvendelse, som akut kan være nødvendig, vil være omfattet af straffelovens bestemmelser om nødværge, jf. straffelovens § 13.

Skoleområdet: Magtanvendelse på skoleområdet er reguleret af § 52 i folkeskoleloven og bekendtgørelse om fremme af god orden i folkeskolen. Det er forbudt at anvende legemlig straf og nedværdigende behandling af eleverne. Det har det været siden 1966. Derimod er det tilladt at anvende magt i fornødent omfang for at afværge, at en elev øver vold mod sig selv eller andre eller ødelægger eller beskadiger ting.

Det undervisende personale kan omgående udelukke en elev fra klassen, overfor hvem der anvendes magt. Udelukkelsen er betinget af, at eleven i udelukkelsestiden er under fornødent tilsyn. Skolens leder skal ved udelukkelse af en elev fra klassen omgående underrettes, hvorefter lederen træffer beslutning om de nødvendige videre foranstaltninger.

I de tilfælde, hvor der er grund til at antage, at en elevs u hensigtsmæssige opførsel skyldes sociale eller emotionelle omstændigheder, skal skolens leder inddrage pædagogisk-psykologisk rådgivning (PPR) med henblik på vurdering af behov for specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand eller de sociale myndigheder.

Procedurer

En magtanvendelse kan være et udtryk for pædagogisk deroute og afmagt. Det er grundholdningen i både Center for Børn og Familie og Center for Skole, Kultur og Fritid, at situationen omkring en elev ikke må få lov til at eskalere til et niveau, der ender med fastholdelse i afmagt. Magtanvendelser er noget, vi gør alt for at forebygge, og gøre mindst muligt indgribende. Det er dog vigtigt at understrege, at en magtanvendelse kan være et udtryk for, at personalet klarer en vanskelig episode med et barn eller en elev i affekt på en professionel og ordentlig måde, uden at nogen kommer til skade. Magtanvendelsen er en form for kulmination, men dét, der foregår før og dét der foregår efter magtanvendelsen er mindst lige så vigtigt at fokusere på og reflektere over. Derfor bør der være en opfølgningssprocedure.

På børneområdet:

Førskoleområdet/dagtilbud håndteres som hidtil.

Børn og unge i Døgnophold: Bornholms Regionskommune benytter døgnophold både på institutioner og i familiepleje og både inden- og udenøs. Arbejdet med magtanvendelser har hidtil ikke været struktureret. Det har Center for Børn og Familie ændret på, således at indberetninger både fra lokale og udenøs døgnopholdssteder fremover behandles af specialkonsulent med pædagogisk baggrund. Indberetninger sker på skema, der både beskriver magtanvendelsen, men som også giver medarbejderne en mulighed for at reflektere over hændelsen i samarbejde med ledelsen. Specialkonsulenten forventes at erhverve sig et overblik over indberettede magtanvendelser, udlede tendenser og handle på disse, såfremt de opstår.

På skoleområdet:

Heldagsskolen og Kildebakken har udarbejdet en fast procedure, der anvendes ved magtanvendelser. De øvrige skoler har ikke skriftlige procedurer. Center for Skole, Kultur og Fritid vil fra 1. december 2014 sikre, at alle skoler registrerer eventuelle magtanvendelser på skema. Der udarbejdes et skema, der er ens for alle skoler inklusive Heldagsskolen og Kildebakken. Registreringerne sker som et pædagogisk arbejdsredskab, der skal bruges til at evaluere en eventuel magtanvendelse. Der skal redegøres for situationen, hvor det ansås nødvendigt at anvende fysisk magt. Der skal foretages en analyse af de involveredes (evt. alternative) muligheder for at håndtere situationen, og hvordan en lignende situation kan undgås en anden gang.

Registreringerne journaliseres og opbevares på skolerne og vil kunne rekvireres på forlangende fra Centerchefen.

Økonomiske konsekvenser

Reglerne omkring magtanvendelse er mere eksplicite på voksenområdet end på børne- og ungeområdet. Håndteringen af magtanvendelser kræver både pædagogiske, ledelsesmæssige og administrative ressourcer. Ovenstående procedurer på børne- og ungeområdet forventes afholdt indenfor de eksisterende rammer.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Vibeke Juel Blem, børne- og familiechef vil på mødet give en orientering om retningslinjerne.

Handicaprådet, den 9. december 2014:

Retningslinjer og procedurer for magtanvendelse på børne- og ungeområdet gennemgået i mødet.

Skema til registrering af magtanvendelse og andre indgreb overfor børn og unge anbragt uden for hjemmet udleveret i mødet.

De gennemgåede slides sendes til medlemmerne.

Orienteringen taget til efterretning.

Punkt 6: Socialstyrelsens netværk for handicapråd - evaluering af

Åbent punkt

6 Socialstyrelsens netværk for handicapråd – evaluering af

27.69.48G00-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Handicaprådet	17-06-2014	5	
Handicaprådet	09-12-2014	6	

Nedenstående tilbud er modtaget 4. juni 2014 fra Socialstyrelsen.

Tilmelding til netværket er gratis indtil videre, men forventeligt vil der fra årsskiftet blive opkrævet kr. 4.000 - 5.000 for abonnementet. Der tegnes abonnement for 1 år ad gangen, som dækker for medlemmer, suppleanter og sekretariat. Netværket tilbyder at dele viden og inspiration.

"Socialstyrelsen tilbyder nu mulighed for at oprette handicaprådene som deltagere på netværket www.handicaprraad.socialstyrelsen.dk.

Når rådet har truffet beslutning om at deltage skal vi bede sekretariatet om, at udfylde vedhæftede excel-ark med informationer om medlemmerne. Det er til brug for administrationen og håndtering af til- og frameldinger så vi bedst muligt kan sikre, at forummet er eksklusivt for medlemmer af handicaprådene, deres suppleanter og sekretariatet. Arket sendes til mail: handicaprraad-tilmeld@socialstyrelsen.dk
Herefter vil vi kontakte deltagerne med videre instruktion.

Netværket er gratis indtil videre. Senere vil et abonnement for rådet som helhed træde i kraft, forventeligt ved årsskiftet, og I vil få nærmere besked. Man tegner abonnement for et år ad gangen og prisen kommer til at ligge i lejet 4000-5000 kr./år for hele rådet dvs. medlemmer, suppleanter og sekretariat.

Vi har sendt denne mail ud til alle handicaprådene og behandler tilbagemeldingerne så hurtigt, vi kan. Hvis I har spørgsmål er I velkomne til at kontakte mig eller sende en mail på handicaprraad-tilmeld@socialstyrelsen.dk.

Vi glæder os til at dele viden og inspiration på netværket!"

Til Handicaprådets stillingtagen og beslutning om hvorvidt rådet ønsker tilmelding til netværket.

Handicaprådet, den 17. juni 2014:

Rådet ønsker tilmelding til netværket.

Tages op i december mødet til evaluering.

Til Handicaprådets møde den 9. december 2014:

Evaluering.

Handicaprådet, den 9. december 2014:

Fortsætter med ordningen.

Punkt 7: Gensidig orientering til og fra medlemmer samt sekretariatet

Åbent punkt

7 Gensidig orientering til og fra medlemmer samt sekretariatet

27.69.48P35-0005

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Handicaprådet	09-12-2014	7	

- Orientering ved formanden vedr. udsat punkt fra Rådets møde den 11. november
Behandling af Fritids- og Kulturudvalgets effektiviseringsbidrag.
- Årsmøde 2015
Hænger demokrati og holdninger til handicap sammen? Det kan du blive klogere på, når Det Centrale Handicapråd inviterer til årsmøde. Her giver en række eksperter, handicaporganisationer og politikere deres bedste bud på, hvordan vores opfattelse og syn på handicap former mulighederne for at deltage i samfundslivet for mennesker, som lever med et handicap. Og vi spørger om din mening undervejs gennem forskellige live-afstemninger. Årsmødet afholdes tirsdag den 3. februar 2015 på Nyborg Strand. Tilmeldingen åbner den 1. december 2014.

Handicaprådet, den 9. december 2014:

1) Orientering givet.

2) Årsmøde den 3.2.: Betina Haagensen og Ole Erling Lærke tilmeldes.

3) Socialt Indeks - Bornholms placering - opinionsundersøgelse - sættes på dagsordenen på næste møde - materiale herom fremsendes.

VISO konference - Ole Erling Lærke deltog - kort orientering herfra givet i mødet. Slides herfra fremsendes.

Kort orientering fra deltagerne i Socialstyrelsens workshops i november givet.

Punkt 8: Eventuelt

Åbent punkt

8 Eventuelt

27.69.48P35-0005

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Handicaprådet	09-12-2014	8	

Handicaprådet, den 9. december 2014:

Intet.